

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen

fondstilsynet@lbst.dk

j.nr. 24-11-000064

30. oktober 2024

Høringssvar vedr. udkast til ændringer i 'Bekendtgørelse om administration og revision af promille- og produktionsafgiftsfonde m.v. inden for jordbrugsområdet'

GTS takker for muligheden for at indgive høringssvar på vegne af de 7 danske GTS-institutter. Vi fremsender hermed vores kommentarer til høringen vedrørende udkast til bekendtgørelse om administration og revision af promille- og produktions-afgiftsfonde m.v. inden for jordbruget.

Konsekvens for grøn infrastruktur og FoU-projekter på landbrugs- og fødevarerområdet

Investeringer i opbygning af grøn infrastruktur, såvel som gennemførelse af FoU-projekter i samarbejde mellem landbruget og forsknings- og videnformidlingsorganisationer er i dag helt afgørende for hastigheden i den grønne omstilling. GTS-institutterne har de seneste år over en bred kam investeret betydelige ressourcer i at kunne tilbyde virksomheder adgang til test- og demonstrationsfaciliteter. Faciliteter som er afgørende for blandt andet at kunne teste om nye grønne løsninger kan indgå i en holdbar kommerciel produktion og tilvejebringe videnskabelig dokumentation for løsningernes klimaeffekt. Med seneste regeringsudspil "Fart på Fremtidens grønne løsninger" og "Aftale om et Grønt Danmark" sættes der fokus på, at "udvikling og implementering af nye grønne klimaløsninger er et helt afgørende redskab i en holdbar og ambitiøs omstilling af landbrugs- og fødevarerhvervet".

En række centrale elementer i den ændrede vejledning vil bl.a. få betydelige uhensigtsmæssige konsekvenser for GTS-institutternes fremtidige investeringer i grøn infrastruktur på landbrugs- og fødevarerområdet som følge af manglende bæredygtighed i økonomien i projekterne. Det samme gælder muligheden for at gennemføre FoU-projekter i samarbejde med landbruget.

For GTS-institutterne vil det betyde, at man inden for landbrugssektoren ikke længere kan opfylde den rolle, man har i det øvrige danske samfund, herunder at indgå i state-of-the-art FoU-projekter og give adgang til test, demonstrations- og udviklingsfaciliteter i tæt samarbejde med virksomheder. For samfundet som helhed vil konsekvensen være, at man med initiativet går stik imod hensigten i "Fart på Fremtidens grønne løsninger" og "Aftale om et Grønt Danmark" og sænker

farten på fremtidens grønne løsninger, og dermed forringer mulighederne for at nedbringe emissioner og andre klimaskadelige udledninger fra landbruget betragteligt.

One-size does not fit all!

Det fremgår af høringsmaterialet, at "Vejledning om effektiv tilskudsforvaltning" fra juni 2024 er en af de væsentligste årsager til ændringen af administrationsbekendtgørelsen. En 1:1 omsætning af Vejledningen vil imidlertid have meget alvorlige økonomiske konsekvenser for GTS-institutterne (og også for øvrige private forsknings- og videnformidlingsorganisationer), fordi de reduktioner i tilskud som en 1:1 omsætning af vejledningen vil medføre, vil gøre institutternes aktiviteter økonomisk uholdbare.

Derfor er det særdeles vigtigt at understrege, at vejledningen, som en anerkendelse af denne kompleksitet, netop er "vejledende" og GTS anbefaler derfor, at de enkelte fonde kan fastsætte egne regler således, at projektøkonomien ikke markant forringes og de aktiviteter, som i dag gennemføres med tilskud fra fondene, ikke skal nedskaleres eller helt må udgå.

GTS-institutternes omkostningsneutral GTS-sats

For GTS-institutterne er der allerede en omkostningsneutral GTS-sats, der er beregnet og godkendt af Uddannelses- og Forskningsministeriet, og som i dag benyttes for GTS-institutterne, både i regi af bevillinger fra Innovationsfonden, Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse, Struktur og Regionalfonden m.v. jf. Uddannelses- og Forskningsstyrelsen "Vejledning for Godkendt Teknologisk Service", samt "VEJLEDNING OM STØTTEBERETTIGELSE - Regionalfonden, Socialfonden Plus og Fonden for Retfærdig Omstilling 2021-2027.

Den omkostningsneutrale GTS-sats bidrager til at dække de omkostninger, som er nødvendige for, at institutterne kan opfylde deres centrale almennyttige GTS-formål, som er at udføre FoU-projekter på forkant af markedets behov og stille avancerede testfaciliteter og specialist-ydelser til rådighed for dansk erhvervsliv på et forsvarligt økonomisk grundlag. Beregningen følger en standardiseret metode, og det er det samme princip, som i dag bruges i flere af fondene, som administrationsbekendtgørelsen vedrører.

Årsnorm

Det er afgørende for private forsknings- og videnformidlingsorganisationer samt private organisationer, der fremmer samfundsmæssige målsætninger, **at styrelsen generelt beslutter at dispensere fra den beskrevne byggetekniske årsnorm på 1649 timer. Dermed vil bl.a. GTS institutterne have mulighed for at anvende en timesats, der er 20% højere.**

Overhead

GTS-institutterne beregner i dag en omkostningsneutral sats til projekter i bl.a. Svineavgiftsfonden, Kvægavgiftsfonden og Fjerkræavgiftsfonden. Denne beregning følger grundprincipperne i den omkostningsneutrale GTS-sats og sikrer at Institutternes reelle omkostninger er dækket, ligesom den sikrer, at der ikke indgår profit. Ifølge Vejledning om effektiv tilskudsforvaltning, så tages der udgangspunkt i en overhead på 18% af det pågældende projekts tilskudsberettigede lønudgifter. Tilskudsmyndigheden kan for private organisationer, der fremmer samfundsmæssige målsætninger, tillade overhead indregnet som en direkte udgift. **Det er derfor afgørende for GTS-Institutterne, at de fortsat kan benytte en omkostningsneutral sats.**

Budgetændringer

Vejledningen om effektiv tilskudsforvaltning fastsætter faste betingelser i forhold til budgetændringer i projektet. De nye krav om en budgetændring på max 10%, dog max 200.000 kr. kan medføre ekstra administration for fondene, ligesom det giver færre frihedsgrader for tilskudsmodtageren. I dag er grænsen 20% for at der skal søges særskilt godkendelse af budgetændringen, mens en budgetændring mellem 10-20% naturligvis skal begrundes. **Vi finder den foreslåede skærpelse uheldig og anbefaler, at fondene får mulighed for at tilpasse dette ift. karakteren af de projekter der finansieres.**

Godkendelse af fondens implementering af Vejledningen

Jævnfør §9 i udkast til administrationsbekendtgørelse så skal Landbrugs- og Fiskeristyrelsen godkende fondens implementering af Økonomistyrelsens vejledning om effektiv tilskudsforvaltning. **Det er i den forbindelse vigtigt at understrege, at Vejledningen er vejledende, og at fondenes bestyrelser fortsat har frihedsgraderne til at fastsætte egne regler, således at aktiviteter, som i dag gennemføres med tilskud fra fondene, ikke skal nedskaleres eller helt udgå. Vi ser det derfor også som vigtigt, at §9 omformuleres, så det er tydeligt, at der er tale om en vejledning, der giver mulighed for tilpasning til fondenes formål.**

Hvis der er behov for uddybning af ovenstående synspunkter, står vi naturligvis til rådighed.

Med venlig hilsen

Ragnar Heldt Nielsen

Direktør, GTS-foreningen

GTS – GODKENDT TEKNOLOGISK SERVICE,

GREGERSENSVEJ 1, 2630 TAASTRUP

WWW.GTS-NET.DK